

N.Y.C. TIME
זמן הדלקת נרות - 4:53
סוף זמני ק"ש - 8:56
9:32 -
סוף זמן תפלה - 10:29
דף היומי לשבת: **מנחות כ'**

בס"ד, עש"ק פ' בשלח - שבת שירה - שנת תשפ"ו לפ"ק

פרשת בשלח

ויפן הנצי"ב אל החכמים המסובים אל השלחן להגיד דעתם בזה, וכמעט כולם כוננו דעתם אל נקודה אחת: כי 'אדעתא דהכי לא נשבע', ופלפלו בזה. ובהגיע לתור הג"ר ברוך אפשטיין זצ"ל, אמר כי הוא מתפלא מאד על כל הספיקות והחקירות והסברות בזה, אחרי כי אך שעות ספורות שקראו פתרון שאלה זו בתורה. בפ' בשלח (יד:ג) בה מופיעה הבטחת ה': "כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תוסיפון לראותם עוד עד עולם". ושוב נאמר בהמשך הפרשה "וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים" (שם:ל). ויש לשאול: הרי כבר נאמר לבנ"י "לא תוסיפון לראותם עוד עד עולם", וכיצד איפוא ראו אותם לאחר מכן מתים על שפת הים?

הרי מבואר, כי סתם לשון 'ראייה' מוסב על החי, ולא על המת! ונוכל איפוא להסיק אף בנוגע לנדרו של האיש, שאין הנדר חל אלא לגבי ראיית אדם כשהוא חי ולא לאחר שכבר נפטר ...

ומכאן אפשר ללמוד לנידון דידן, שדוקא על פיל חי יש לברך 'משנה הבריות', אבל לאחר שמת, הרי הוא כאבן דומם, ואינו נחשב יותר ל'בריה', ולכן אין לברך עליו 'משנה הבריות' ...

ברם, כאשר הצענו את הדברים לפני מו"ר הג"ר יצחק זילברשטיין שליט"א, אמר כי מסתבר שלא יחזור ויברך שוב משום שיתכן שאפשר לברך 'משנה הבריות' גם על פיל מת הדומה לחי, באופן שאין מבחינים אם הוא ישן או מת, כיון שסוף סוף יש כאן להתפעל מנפלאות הבריות, שהוא הפיל, וגם כשהוא מת, אם לא מבחינים בו שינוי, אולי ברכתו חלה ולא יצאה לבטלה. [ויש להוסיף את מה שהביא המהרש"ם (דעת תורה סי' רכ"ו) שהרואה אילנות תלושים, אם הם מקדש ועליהם הלבולב ולא נכמשו עוד, מותר לברך עליהם את ברכת האילנות].

"אשירה לה' כי גאה גאה סוס ורוכבו בימים" (טו:א). ענין סוס ורוכבו הוזכר בפרשה זו עוד שתי פעמים: לאחר פסוק "ה' ימלוך לעולם ועד" (טו:יח), כתוב "כי בא סוס פרעה ברכבו וגו'" (טו:יט), ונחלקו הראשונים אם פסוק זה מן השירה הוא. ושוב מובא ששירת מרים היתה: "שירו לה' כי גאה גאה סוס ורוכבו רמה בימים" (טו:כא).

ויש להבין, למה הודגש ענין זה?

בנפש החיים (סוף פ"ט) איתא: ולכן בעת קריעת ים סוף אמר הוא יתברך למשה: "מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו" (יד:טו), רצונו לומר, בדרידה תליא מילתא שאם המה יהיו בתוקף האמונה והבטחון ויסעו הלוך ונסוע אל הים סמוך לבם לא יירא, מערעם בטחונם שודאי יקרע לפניהם, אז יגרמו ע"י התעוררות למעלה, שיעשה להם הנס ויקרע לפניהם. וזהו לסוסי ברכבי פרעה דמיתך רעיתי" (שיה"ש א:ט), ר"ל כמו בסוסי רכבי פרעה שהי' היפך מנהגו של עולם

"ויקח משה את עצמות יוסף עמו" (יג:ט). אחז"ל (סוטה יג:). בא וראה כמה חביבות מצוות על משה רבינו - שכל ישראל כולן נתעסקו בכיזה והוא נתעסק במצוות, שנא' "חכם לב יקח מצוות" (משלי יח:).

בספר ושלל לא יחסר מובא מקובץ ישורון (חי"ב עמ' ר"ו): בהגהותיו בשולי דפי הש"ס שלמד בו, רשם הג"ר זעליג ראובן בענגיס, גאב"ד העדה החרדית ירושלים, הערה נכבדה אודות מאמר חז"ל זה:

לכאורה, הלא אין זו אלא מצות אחת, ומדוע אמרה הגמ' 'והוא נתעסק במצוות' לשון רבים?

אלא, יתבאר הדבר ע"פ העצה המובאת בגמ' (ברכות ה:). 'זוכיר לו יום המיתה' - שזה מועיל לקיים את כל התורה. ואמנם, לכך התכוון משה כשלקח עמו את ארונו של יוסף - להשפיע על ישראל שלא יתקלקלו ע"י הכסף והזהב שהגיעו אליהם מביזת מצרים ואח"כ מביזת הים, כי מתוך שהתבוננו על ארונו של יוסף, שהי' מהלך אתם, הזכיר להם את יום המיתה, והתעוררו תמיד על סוף האדם, ומי לנו גדול מיוסף מושל מצרים, ומה יועיל הון ביום עברה?

נמצא שבקחתו את ארונו של יוסף, זיכה משה את כל ישראל לשוב אל ה' ולחשוב את חשבון הנפש. ועל כן קראו עליו חז"ל את הפסוק "חכם לב יקח מצוות" - בלשון רבים ...

"כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תוסיפון לראותם עוד עד עולם" (יד:ג). בספר והערב נא נשאל הג"ר יצחק זילברשטיין שליט"א אודות אחד שבירך על הפיל ברכת 'משנה הבריות', והתברר שכבר מת הפיל.

והשיב: יעויין בשו"ת אז נדברו (חי"ב סי' ד') שכתב כי מסתבר שאין מברכים 'משנה הבריות' על פיל וקוף כשהם מתים, משום שאינם נחשבים אז ל'בריה'.

וחכם אחד שליט"א ציין לדברי הג"ר ברוך אפשטיין זצ"ל, שסיפר בספרו 'תוספת ברכה' (פ' בשלח עמ' 301), שבמוצאי שבת אחד כשהי' בביתו של דודו וגיסו הנצי"ב מוואלאזין זצ"ל, במסיבת חכמים ואנשי מעלה, נכנס אל הבית אחד מתושבי העיר, ניגש אותו אדם אל הנצי"ב לשאול אותו שאלה בדבר שקרה לו, והתחיל לספר שיותר משתים עשרה שנה, אחר שעסק במסחר בשותפות שנים רבות עם איש פלוני, נתקוטטו שניהם עד אשר הוא נשבע שלא יביט יותר בפניו. וקיים דבר השבועה בכל תוקף. באותו יום שבא לביתו של הנצי"ב, מת חבירו, ועתה מבקש לראותו בפעם האחרונה להביט בפניו ולבקש ממנו מחילה, אך ירא הוא משבועתו שנשבע מלהביט בפניו. ושאל את הנצי"ב אם הוא רשאי להביט עתה בפניו?

שהרוכב מנהיג לסוס. ובפרעה וחילו הסוס הנהיג את רוכבו כמו שאמרו רז"ל, כן "דמיתך" והמשלתך "רעיתך" על זה האופן ממש, שאף שאני רוכב ערבות, עם כל זה כביכול את מנהיג אותי ע"י מעשיך. שענין התחברותי כביכול להעולמות הוא רק כפי ענין התעוררות מעשיך לאן נוטים, וזהו שאמר הכתוב: "רוכב שמים בעזריך" וכו', עכ"ל.

ובשם המהרי"ל דיסקין זצ"ל והבית יצחק (עיין בחכמה ודעת להגר"מ שטרנבוך שליט"א) מובא שיש לדקדק, מהו "ותען להם מרים", הא לא מצינו ששאלו אותה שאלה. אלא יש לומר שהנשים שאלו אותה שהרי כל עיקר יציאת מצרים הי' בשביל קבלת התורה, והנשים הרי לא מצוות על לימוד התורה, וא"כ למה להן לשמוח ולשיר? על זה נאמר: "ותען להם מרים", הלוא ראינתן איך סוס ורוכבו רמה בים, ויש לתמוה, מה אשמתו של הסוס? אלא לפי שסייע לרוכבו ממילא ראוי לעונש כי הנטפל לעוברי עבירה נענש כעוברי עבירה עצמן, וא"כ כיון שמדה טובה מרובה ממדת פורעניות (יומא ער.) כל שכן שהנטפל לעושה מצוה מקבל שכר כעושה מצוה, ולכן הנשים העוזרות לבעליהן ולבניהן ללמוד תורה ראוי להן לשמוח, שהרי חולקות שכר עמהם, וכמו שאחז"ל (ברכות יז.): נשים במאי זכיינן? באקריו בנייהו לבי כנישתא, ובאתנויי גבריייהו בי רבנן.

ובזה פירוש כוונת הפסוק: "לסוסתי ברכבי פרעה דמיתך רעיתך" - שכמו שהסוסים ברכבי פרעה נענשו על שסייעו לעוברי עבירה, כל שכן שהנשים המסייעות ללימוד תורה של בעליהן ובניהן תקבלנה שכר מרובה.

לפי הג"ל נוכל להבין דבר נוסף: בהל' גדה (יר"ד סי' קצ"ח סע' מ"ח) כותב הרמ"א: ויש לנשים ליהדר כשיוצאות מן הטבילה שיפגע בה חבירתה, שלא יפגע בה תחילה דבר טמא או עובד כוכבים. ואם פגעו בה דברים אלו, אם היא יראת שמים, תחזור ותטבול.

וכותב הש"ך (ס"ק ס"א): ואם פגעו בה דברים אלו וכו' - כגון כלב או חמור או עם הארץ או עובד כוכבים או חזיר או סוס או מצורע וכיוצא בהן. כן הוא בש"ד סי' כ"ג, אבל ברוקח וכל בו איתא שאם פגע בה סוס, תעלה ותשמש שבניה עומדין נאה בדיבורן שומעים ומבינים, לומדים תורה ואינם משכחין, וממעטין בשינה, ולא עוד אלא שאימתן מוטלת על הבריות כו', עכ"ל.

ולפי הג"ל אתי שפיר מאי מעלותא בזה שפוגעת בסוס בתחילה כשיוצאת מן הטבילה, שהרי מיד לאחר שיצאו מים סוף, המראה הראשון שפגעו בו הי': "סוס ורוכבו רמה בים", שמסמל את השכר הגדול של הנשים המסייעות את בעליהן ובניהם ללמוד תורה.

[אגב: בכמה ספרי חסידות מבואר שמה שעברו בני ישראל דרך ים סוף בתוך הים ביבשה הי' מעין טבילה לטהרם מטומאת מצרים].

בענין סעודה שלישית ביום טוב

בפרשתנו אנו קוראים אודות המן שירדה בכל יום מימות החול ולא בשבת. ובערב שבת ירדה מנה כפולה שממנה אכלו בערב שבת ובליל שבת.

בפ' כל כתבי (שבת קיז:) איתא: ת"ר, כמה סעודות חייב אדם לאכול בשבת - שלש, ר' חידקא אומר - ארבע, א"ר יוחנן, ושניהם מקרא אחד דרשו: "ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לה", היום לא תמצאוהו בשדה" (טז:כה). ר' חידקא סבר, הני תלתא "היום" לבר מאורתא [חוקן מסעודת ליל שבת], ורבנן סברי, בהדי אורתא.

ויש לברר אם חייב שלש סעודות נהג רק בשבת או גם ביום טוב. ולכאורה שאלה זו תלוי' באם ירדה המן ביום טוב או לא.

ועיין בתוס' (ביצה ב: ד"ה והי' ביום הששי) שכתבו שיש מדרשים חלוקים אם ירד המן ביום טוב.

בפ"ל מהל' שבת (ה"ט) כותב הרמב"ם: חייב אדם לאכול שלש סעודות בשבת וכו' וצריך לקבוע כל סעודה משלשתן על היין ולבצוע על שתי ככרות, וכן בימים טובים.

בטור (או"ח סי' תקכ"ט) איתא: מצות יום טוב וכו' לכבדו ולענגו כדרך שמענג ומכבד השבת וכו'. ויש אומרים שצריך לעשות בו שלש סעודות, וכן כתב הרמב"ם ז"ל. ואדוני אבי הרא"ש ז"ל לא נהג כן.

על מה שכותב הטור: "וכן כתב הרמב"ם", איתא בבית יוסף: ואינו מוכרח בדבריו, עכ"ל [דשמא מ"ש הרמב"ם: "וכן בימים טובים" קאי על מה שמסוך לו - "וצריך לקבוע כל סעודה משלשתן על היין ולבצוע על שתי ככרות"].

על מ"ש הטור דהרא"ש לא כתב שיש לאכול ג' סעודות ביו"ט, כותב הפרישה: ואע"ג דלענין לבצוע על שתי ככרות אמרינן בפ' כל כתבי: חייב לבצוע על שתי ככרות וכו', כתב הרי"ף (פ' ערבי פסחים): אמרו רבנן דביו"ט נמי בעו לבצוע על שתי ככרות, והביאו ב"י, ומאי שנא דלא פליג הרא"ש ג"כ שם. י"ל דשאני התם לגבי לבצוע על שתי ככרות דטעם דשבת הוי משום דלא הוי המן נחית בשבת אלא הוי נחית בערב שבת זוגי זוגי, וביום טוב נמי לא הוי נחית אלא הוי נחית בערב יום טוב זוגי זוגי וכמו שכתב רש"י (שמות טז:כו) וכו' אבל שלש סעודות בשבת ילפינן משלש פעמים "היום" שכתובים גבי שבת, וסבירא ל' שבת דווקא, ודוק.

בשו"ע (או"ח סי' תקכ"ט סע' א') מובא: ולא נהגו לעשות בו סעודה שלישית.

וכותב המג"א (סק"ה): וכן משמע בסוכה פ"ב דאין חייב לאכול אלא ב' סעודות.

ומסביר המחצית השקל: דתנן (דף כז:): י"ד סעודות חייב אדם לאכול בסוכה - א' ביום וא' בלילה, דברי רבי אליעזר. וההבנה הפשוטה במג"א, דאי סלקא דעתך דבעי למיכל ביו"ט סעודה שלישית, א"כ אמאי אמר ר"א י"ד סעודות, הא ט"ו ניהו עם סעודה שלישית של יו"ט ראשון, ולפי"ז מקשים העולם, ואלא מאי, דאין צריך לאכול סעודה שלישית ביו"ט. מ"מ תיקשי דהוה ל' ט"ו סעודות, דהא תוך ד' ימי סוכה על כרחך איכא יום שבת, ובשבת על כרחך צריכים לאכול ג' סעודות. ובאמת קושיית העולם קושיא בלי דברי מג"א, דאם נאמר דגם ביו"ט צריכים לאכול ג' סעודות, כל שכן דקשה טפי, דהוה ל' ברוב שנים ט"ז סעודות וכו', עיי"ש שמסביר המחזה"ש דמה שאמר ר"א י"ד סעודות ולא יותר היינו מה שחייב לאכול בסוכה דאיתא בגמ': "מאי טעמא דר"א, דכתיב "תשבו" - כעין תדורו [דהיינו מצד טבעי ומנהגי בני אדם] - מה דירה, אחת ביום ואחת בלילה, אף סוכה, אחת ביום ואחת בלילה. וסעודה שלישית היא מצד מצות יום טוב ולא משום סוכה. ועיין בפני יהושע ובערוך לגר (סוכה כז:).

ליישב למה לא מנה ר"א אלא י"ד סעודות אם יש חייב של סעודה שלישית ביו"ט, כתוב בס' מרפסין איגרא (עמ' קי"ז) מהגרש"ז ברוידא זצ"ל הואיל וסעודה ג' יכול לקיימה בדיעבד באכילת פירות בלא פת (או"ח סי' רצ"א סע' ה') ובאכילת פירות אין חייב אכילה בסוכה, לכן לא מנאה ר"א כסעודה נוספת שחייב בה.

גם במורה באצבע (אות רט"ו) כתב שביום טוב אין סעודה שלישית ואין מקום להחמיר בזה, דעל פי הסוד אין יחס לסעודה ג' ביו"ט.

ועיין במועדים וזמנים (ח"ז סי' קנ"ג, עמ' ס"ב הערה א') שכותב: וביום טוב אין חייבין בסעודה שלישית. מיהו, יש מחמירים גם ביו"ט לאכול סעודה שלישית, וכן מבואר בסידור הגריעב"ץ להחמיר [דהעיקר כדברי הרמב"ם]. ובהנהגות החזון איש זצ"ל כתוב שדקדק לאכול סעודה שלישית ביו"ט וגם מלוה מלכה במוצאי יו"ט כמו בשבת. ועיין במעשה רב (אות קפ"ה) שהגר"א לא הי' נוהג לאכול סעודה שלישית ביו"ט כי אם באחרון של פסח משום חביבות מצות מצה.

שוב כותב המג"א הנ"ל: וכ"כ התוס' יו"ט (מעשר שני פ"ה מ"י) [דא"צ לאכול סעודה שלישית ביו"ט]. אבל בסדר היום כתב: טוב שיאכל פירות בסעודה שלישית. והכל בו כתב שמזה נתפשט המנהג לאכול ביום טוב תבשיל אחד יותר שיחשב במקום סעודה שלישית, ואע"פ שאין מפסיק בברכת המזון וכו'. ומ"מ כשחל יו"ט בשבת אין לסמוך על זה. ועיין במ"ב (שם ס"ק י"ג).

ועיין בברכי יוסף (סי' תקכ"ט סק"ג) שכותב: מנהגן של ישראל תורה הוא, והנח להם לישראל - אם אינם נביאים וכו' דעל דרך האמת אין מקום ביו"ט לסעודה שלישית. בהערות פאת דוד על הברכ"י איתא:

לד"נ מורי ורבי הגאון הרב אברהם יעקב בן הרב מאיר הכהן פאם זצ"ל - נפ' כ"ח מנחם אב תשס"א
לד"נ ר' בנימין בן הרב ר' מרדכי ז"ל שור
לד"נ מרת עטא שרה בת ר' בנימין ע"ה - נפ' כ"ג אדר א' תשס"ח

TORAH LODAAS

PARSHAS BESHALACH
© COPYRIGHT 2026
BY RABBI MATIS BLUM Z"L

לד"נ אסתר בת שלמה זלמן שטרן ע"ה

רוחמה ליבא בת רבקה לרפו"ש
צביה חיה בת לאה ברעניא לרפו"ש

“ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק” (יז:ט). במדרש איתא: למה יהושע? אמר לו, זקנך [יוסף] אמר “את האלקים אני ירא” (בראשית מב:יח) ובזה [עמלק] כתיב “ולא ירא אלקים” (דברים כה:יח), יבוא בן בנו שאמר “את האלקים אני ירא” ויפרע ממי שנא’ עליו “ולא ירא אלקים”.

“And Moshe said to Yehoshua, ‘Choose men for us, and go out and wage war against Amalek.’” The Midrash asks: Why did he choose Yehoshua to lead the battle? It answers: Moshe said to Yehoshua, “Your ancestor (Yoseif) said, ‘I fear Hashem’, and concerning Amalek, it says that he did not fear Hashem. It is fitting, then, that a descendant of the one who said, ‘I fear G-d’, should punish the one about whom it is written, ‘And he did not fear G-d’.”

What does this Midrash wish to teach us?

The *Kehilas Yitzchok* explained that when two nations wage war against each other, each one attempts to infiltrate the enemy camp to discover what weapons the other side has in its arsenal. It hopes that if it, too, will secure the same types of arms as its enemy, it will be able to defeat them. The Torah states that the weapon of Amalek was a total absence of fear of G-d, which manifested itself through cruelty, dishonesty, and moral depravity. This being the case, Moshe feared that Bnei Yisroel might be induced, in their war against Amalek, to “fight fire with fire” and to stoop to their level of evil. Therefore he selected Yehoshua, who was descended from Yoseif who epitomized fear of Hashem, to emphasize that the armaments of Klal Yisroel are *Yiras Shomayim* and exemplary character traits. Only when “The nations of the world see that the Name of Hashem is discernable on you,” can we hope that: “ויראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך” - “they will fear you.”

“וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים. ויקח משה את עצמות יוסף עמו וגו'” (יג:יח-יט)

“And Bnei Yisroel left Egypt armed. And Moshe took Yoseif's bones with him ...”

Hagaon Rav Berel Soloveitchik, Z'T'L', noted that the juxtaposition of these two verses teaches us that the armaments of Klal Yisroel were the bones of Yoseif, for Chazal tell us that the Yam Suf split when it saw the bones of Yoseif [and all of his merits]. Thus, since the sea split

and the Egyptians drowned because of the merit of Yoseif, his bones were considered the arms of Klal Yisroel.

“והי' כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וגו'” (יז:יא)

“And when Moshe would raise his hand, Yisroel was victorious ...”

The *Chofetz Chaim, Z'T'L'*, noted that the Torah uses the future tense - *Yarim* - instead of the past tense - *Heirim* - to teach us that throughout Jewish history whenever the power of Torah will be elevated, then Bnei Yisroel will be victorious. If not, *Chas V'Sholom*, then Amaleik will succeed.

HALACHIC DISCUSSIONS

(not to be relied upon for Halacha L'Ma'aseh)

In the *Sefer Derech Sicha* (p. 257), *Hagaon Rav Chaim Kanievsky, shlita*, cites the P'sak of the *Chazon Ish, Z'T'L'*, to *Hagaon Rav Moshe Soloveitchik, Z'T'L'*, that if one is only permitted to eat fruit and may not eat bread, fruit is considered his *Seuda*, and one can fulfill his obligation of *Kiddush B'makom Seuda* by eating fruit. He brings a proof to this from the fact that we learn the obligation of three meals on Shabbos from the *Mon* which was not bread, but yet it was called “*Lechem*” since this was the food that they subsisted on.

This Halacha is also found in the *Hagahos Ya'avetz* on *Pesachim* 114b. However, see *Igros Moshe* (*Orach Chaim* IV:40:25) who disagrees with this.

QUESTIONS OF THE WEEK

- 1) Which person who gained fame through an incident in this week's Parsha was the ancestor of Boaz?
- 2) What is the longest Haftarah of the year?
- 3) By which three names was Devorah's husband known?
- 4) Is it permissible to visit Egypt in our times?
- 5) Although it is customary to leave crumbs for the birds on Erev Shabbos Shira, it is questionable whether it is permissible to feed them on Shabbos. Why is it generally forbidden to feed undomesticated animals on Shabbos?
- 6) When did the Yardein split?
- 7) What was the *Tzintzenes Ha'Mon* made of?

- 8) What did Yehoshua and his army do to Amaleik?
- 9) Why did Hashem have Bnei Yisroel travel around the land of Plishtim?
- 10) How many of Bnei Efraim were killed when they escaped prematurely from Egypt?
- 11) Which Jews who remained behind in Mitzrayim accompanied Paroh when he pursued Bnei Yisroel?
- 12) What place in Egypt was the point at which a slave who escaped and reached there, was considered free?
- 13) To whom was Miryam addressing when she said: "Sing to Hashem, for He is exalted ..."?
- 14) When the Yam Suf split, did it do so immediately or slowly?
- 15) Which song did Bnei Yisroel sing at Krias Yam Suf in addition to Shiras Hayom?
- 16) In which merit were the Egyptians worthy of being buried at the Yam Suf?
- 17) How many soldiers accompanied Paroh to the Yam Suf?

ANSWERS

- 1) Nachshon ben Aminadov, the first one to enter the sea, was the grandfather of Boaz (see Rus 4:3).
- 2) According to the Ashkenazim, the longest Haftarah is the one for Parshas Beshalach.
- 3) Devorah's husband had three names: Barak, Lapidos and Michael (Yalkut Shimoni, Shoftim, 42).
- 4) According to most Poskim, it is permissible to visit Egypt in our times (see Rambam, Hil. Melochim 5:7-8; Radvaz, loc. cit.)
- 5) It is generally forbidden to feed undomesticated animals on Shabbos because this is considered an unnecessary *Tircha* [effort]. In addition, it might lead to *Tzad* [capturing] (See Mishna Berura 324:29 and 497:4).
- 6) The Taz (Orach Chaim 430) writes that it was on the tenth of Nissan. The Da'as Zekeinim (12:8) writes that it was on Pesach.
- 7) Clay (Da'as Zekeinim 16:33).
- 8) He cut off their hands and feet (Da'as Zekeinim 17:13).

- 9) So that they should not see the bones of Bnei Efraim who had left Egypt earlier and were killed by the Plishtim (Shmos Rabba 2:10).
- 10) 200,000 (Mechilta).
- 11) Dason and Aviram (Midrash Agada 14:3).
- 12) Pi Hachiros (Midrash Lekach Tov).
- 13) According to the Midrash Agadah, she was addressing the Malachim.
- 14) According to Rabbeinu Bachya (introduction to Parshas Beshalach), as Bnei Yisroel walked into the Yam Suf they saw it slowly split before them.
- 15) Shir Hashirim - ועיין - השלמות לפ' בשלח. ובייחוד בפרשתו על אז ישיר, שכתב שתיבת "השירים" כוללת "שיר הים" או "השיר ים"
- 16) Either because they said, "Hashem is the Tzaddik" (Rashi, citing the Mechilta on 15:12), or because they performed Chesed towards Yaakov (Pirkei D'Rebbi Eliezer 39), or they honored Yaakov in bringing him to burial (Hadar Zekeinim).
- 17) Either 900,000 (Rokei'ach) or 1,800,000 (Sefer Hayashar).

NOW AVAILABLE

The sefer **נר מתהירו** is available for purchase:

- in seforim stores
- via shipping by emailing torahlodaas@gmail.com
- by picking up in Monsey, Queens, or Lakewood.
Please be in touch via email.

The sefer **מצא טוב** on שמחות and the set of Torah Lodaas volumes 1-5 are available for purchase. Email to purchase.

Due to many practical considerations, Torah Lodaas is only available through e-mail. Anyone who wishes to dedicate an issue or receive Torah Lodaas is asked to send his name and e-mail address to: TorahLodaas@gmail.com

*The material for this issue has been reprinted
from previous years*